

Besøg www.byggefilm.dk



Foto: Anders Dylø, Chroma Film

Klassisk Håndværk: Blytækker

Blytækning blev anvendt som tagbeklædning på vore første kirker tilbage til 1100-tallet. Fordelen ved at anvende bly til kirketagene var materialets holdbarhed og fleksibilitet i forhold til at kunne tildanne det i de ønskede former. Det meste bly til tagdækning i Danmark blev fra starten hentet i England og Spanien ved hjælp af en historisk imponerende transport og logistik. Det færdige bly er tungt, og en enkelt tagplade på 48 x 166 cm vejer ca. 22 kg. Når der typisk bruges 6-800 plader på et kirketag, ligger der altså 15-20 tons på taget.

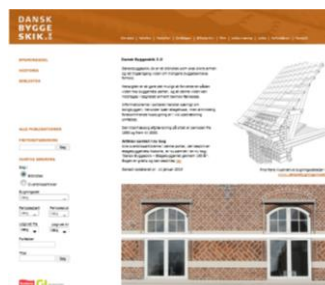
Blytækkerfaget stammer fra Mellemøsten og har oprindeligt været sidemandsoplæring i 3-5 år uden en egentlig svendeprøve. Havde man arbejdet 2 år i Danmark og 2 år i udlandet kunne man blive optaget som mester i blytækkerlauget. I 1600-tallet var der 13 mestre i Københavns Blytækkerlaug. Lauget blev opløst i midten af 1800-tallet og i dag er der kun 2 blytækkere tilbage i Danmark, som kan støbe og udlægge tagpladerne, som vises i denne film.

Gennem tiden har der ikke været en egentlig udvikling i blytækkerens arbejdsprocesser, udover at der i stedet for brænde i dag bruges en gasbrænder til opvarmning af blyet. I landene omkring os, hvor man fortsat har mange bygninger, der er tækket med bly, anvender man sjældent den viste metode. I stedet for selv at støbe pladerne køber tækkeren dem i færdige ruller. Det gælder også i Danmark ved mindre reparationer.



Eksempler på blytækkede tage (fotos fra filmen)

Se også www.danskybyggeskik.dk



Fotos: Anders Dylø, Chroma Film

Fakta om metoden

Bly er et giftigt grundstof. Blytækkere får jævnligt kontrolleret, om de har bly i blodet, fordi tungmetallet kan ophobes i kroppen, hvis det håndteres forkert. Det er især dampene fra den flydende blyilte, der er farlig at indånde. Bly er også belastende for naturmiljøet. Derfor er det generelt udfaset af byggeriet, men kan med særlig tilladelse anvendes på fredede og bevaringsværdige bygninger. Kirkegårde omkring en kirke er klassificeret som forurenet jord, og derfor kan man lægge blytaget uden tagrender eller opsamling af regnvandet fra taget. Mere information om faget: [Blytækker](#)

Filmen kan ses på www.byggefilm.dk eller på www.youtube.dk

Primære kilder til filmen:
Blytækker Kurt Stoffregen
Center for Bygningsbevaring (Søren Vadstrup, 2006)
Gyldendals Store Danske (Encyklopædi)

Billedformat: 16/9 HD-TV	Sprog: Dansk
Produceret: 2015	Varighed: 10:00 minutter
Idé, research, optagelse, produktion og copyright	Niels Brøndbjerg, Teknik & salg ApS Anders Dylø, Chroma Film ApS
Indtaling	Anders Laursen, journalist
Musik	Finn Markwardt / Mastermind Production ApS
Projektledelse	Graves Simonsen, Bygherreforeningen
Primær målgruppe	Bygningshåndværkere – uddannede eller under uddannelse